

*Quan arribi el pirata
i se m'emporti*

Les ales esteses, 3 27

RBA LA MAGRANA

LLUÍS-ANTON BAULENAS

QUAN ARRIBI EL
PIRATA I SE M'EMPORTI

RBA

© Lluís-Anton Baulenas, 2013.
© d'aquesta edició: RBA Llibres, S.A., 2013.
Avda. Diagonal, 189 - Barcelona 08018.
rballibres.com

Primera edició: febrer de 2013.

RBA LA MAGRANA
REF.: OMAC306
ISBN: 978-84-8264-609-1
DIPÒSIT LEGAL: B-758-2013

Queda rigorosament prohibida sense autorització escrita de l'editor qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra, que serà sotmesa a les sancions establertes per la llei. Podeu adreçar-vos a Cedro (Centro Español de Derechos Reprográficos, www.cedro.org) si necessiteu fotocopiar o escanejar algun fragment d'aquesta obra (www.conlicencia.com; 91 702 19 70 / 93 272 04 47).
Tots els drets reservats.

A l'Anna Ascolies.

Vivim l'era de la mediocritat. Quan algú amb tant de poder com jo bombardeja la població durant dècades amb munts i munts d'una mediocritat tan espessa i llefiscosa, hauria de ser detingut, jutjat, condemnat i empresonat. O fins i tot executat. Per sort per a mi —o per desgràcia—, els valors de la societat occidental encara no contempen com a delicte el foment de la mediocritat...

MIQUEL-DEOGRÀCIES GAMBÚS, president honorífic de Prospective Business, 2006

PRIMERA PART

I

L'OGRE 1909-1923

Va néixer a ple sol, un migdia d'agost, amb una calor que esberlava les pedres. Xopa, esmaperduda, la dona que jeia al llit estava parint un ogre i ni se n'adonava. La protegien uns sants evangelis diminuts cosits a l'interior d'una bossa de roba que algú li havia penjat al coll. El sol entrava per la finestra i amb prou feines l'esmoreïen les cortinetes blanques fetes de punt. Fora, recremava els portals de les cases i feia refulgir i pampalluguejar les teules vermelles de la teulada. Dintre, ho estovava tot, tant les rajoles ocre del terra com els fluids de la partera. Quan la llevadora va arribar, es va espantar davant aquella panxa monumental. Va veure que anaven de cap a la desgràcia. Moririen tots dos. Però no, l'ogre, tot i ser tan gros, es va obrir pas cap a l'exterior. Va esqueixar els teixits de sa mare d'una manera tan horrorosa que la pobra va fer un únic xiscle i va perdre els sentits. L'ogre va sortir lliscant com un vedell, amb els cabells empastats al cap, molls i gelatinosos. El primer que li va veure la llevadora van ser les pestanyes, llargues i clares, cargolades com una neula de Nadal. I els ulls, grossos i rodons.

No hi havia cap pare ni ningú al món esperant l'arribada de l'ogre, tret de la seva àvia Miquela. A la taula del menjador,

la dona, asseguda, matava el temps comprovant uns balanços. Duia un mocadoret brodat amb les seves inicials, MG, ficat a la màniga del vestit. De tant en tant se'l treia i s'eixugava la suor. De sobte, no se sap com ni per què, els porticons es van obrir de cop i la claror va entrar com una llengua de foc. La dona, enfadada per l'acudit de la seva jove de posar-se a parir a la masieta dels masovers, que era un forn, es va aixecar, els va tancar violentament d'un cop de mà i va tornar a seure. Va pensar: «Merda, m'he descomptat».

El dia del bateig, el capellà es va quedar esbalaït quan va veure el nadó. Era la criatura més llarga i grossa que mai havia batejat. Va fer la seva feina, es va persignar i se'n va anar amb discreció. No va tornar mai més per por de comprovar que havia fet cristià un monstre.

L'ogre va rebre els noms de Miquel, com el seu difunt pare, i Deogràcies, com era habitual en els mascles de la família: Miquel-Deogràcies Gambús.

Que tingués nom i llinatge no impedia que fos un ogre.

La seva mare no va assistir al bateig perquè estava llanguint al llit, presa per una infecció que, de mica en mica, se li escampava pel cos. Les dones que la vigilaven volien impedir que s'adormís, perquè era creença popular que si s'adormia, es moriria.

Es va morir igualment al cap d'una setmana.

L'àvia de l'ogre va llogar una dida anomenada Imma. Era una dona tan petita i l'ogre un nen tan gros que quan li donava el pit, la imatge era grotesca. Va mamar fins als tres anys, i a aquella edat gairebé ja arribava dret al pit de la dida. Ell mateix agafava un tamboret, l'hi acostava, s'hi enfilava, li treia la mamella i la hi agafava amb les mans, que ja

eren més grans que les de la mateixa Imma. Després de ficar-se el mugró a la boca, a part de xuclar, premia el pit d'una manera que semblava ben bé que la munyís com a una vaca.

Un dia, a set anys, l'ogre estava fent volar un estel que li havien portat de Barcelona. Corria per l'era de la casa pairal i va topar de cap amb el pal de la llum. Mig estabornit, es va trobar amb un bony de bona mida al front, dur i rodó com una piloteta i la cara tota ensangonada perquè s'havia clavat una estella al front. Quan l'ogre va tornar a casa, no tenia esma ni de plorar. L'àvia va cridar el masover i li va ordenar: «Anton, fuetaja el nen al cul, tres vegades, sense por, perquè aprengui a anar pel món amb els ulls ben oberts».

Així ho va fer. Tres xurriacades de les bones, seques, coents, de les que deixen marca i es queden gravades a foc a l'ànima.

L'ogre no va deixar anar ni un gemec. L'Imma li va rentar la sang i li va posar un cataplasma de farina de llinosa al bony.

Aquell dia, el petit Miquel-Deogràcies va descobrir que no s'estimava l'àvia. I encara menys, la seva família.

L'ogre acompanyava l'àvia a visitar els pobles de la comarca on la família tenia interessos. Ell es quedava a càrrec de l'Imma o del masover, mentre la mestressa Miquela es perdia en alguna de les grans mansions de la localitat. Quan hi arribaven, les criatures s'apartaven al seu pas, les dones donaven gràcies de no haver-se-la trobada a soles en un carreró i els homes la miraven de reüll amb respecte. Tothom al poble en temia la fúria, que li desencaixava el rostre i li feia treure llamps pels ulls. Ella els menyspreava i deia: «A qui mor de por, sepultura de cagallons». En una d'aquestes ocasions, el

masover, que tenia l'ogre al seu càrrec, es va aturar un moment al casino. Tots els parroquians parlaven de la Gran Guerra. Les notícies dels fronts europeus eren paoroses. Milers i milers de morts. Un dels obrers de la fàbrica de maons d'aquell poble deia: «És absurd que els joves fills de la classe treballadora ens matem entre nosaltres per perpetuar els privilegis dels mateixos de sempre! La vaga general revolucionària és el camí!». El masover de can Gambús, que llegia el diari, li va fer veure que, a Alemanya, els líders socialistes havien votat a favor de l'emissió d'obligacions perquè l'Estat tingués prou diners per continuar la guerra. «Imposible! Un socialista no ho fa, això, Anton!». I es van posar a discutir. L'ogre va repetir l'escena a la seva àvia punt per punt. La mestressa Miquela va recriminar al masover que hagués provocat aquella discussió i li va prohibir que tornés a trepitjar el casino. Ell l'hi va prometre. Actituds porugues com aquesta no deixaven de sorprendre l'ogre, que, amb nou anys, no solament confirmava dia rere dia que no s'estimava la seva àvia, sinó que s'adonava que cada vegada li tenia menys por.

Als onze anys, l'ogre es va escapar de casa per primer cop. Un impuls irrefrenable l'empenyia a abandonar la família. Va aprofitar la fira de bestiar, l'únic moment de l'any en què el poble s'omplia de forasters. Va ficar-se d'estranguis a la caixa tancada d'un camió d'un marxant de mules que tornava a la capital. A la caixa, la ferum d'excrements i pixum de mula ho omplia tot. Quan van arribar ja era fosc i feia un fred que pelava. L'ogre va saltar del camió i va posar-se a caminar amb pas ferm, carrer Gran enllà, com si conegués on anava.

L'àvia, quan van assabentar-la que l'ogre havia desaparegut va agafar el masover, el cotxe i va sortir a buscar-lo.

«Eres o no eres responsable del noi, Anton?», va demanar-li, rabiosa, durant el trajecte. Va recordar-li que el senyoret era l'únic fill del seu únic fill, mort estúpidaament anys enrere per un malentès. Era l'hereu de can Gambús. «Val més que no li hagi passat res, Anton».

Van escorcollar tota la vila. Van trobar-lo de matinada, dormint a la caseta del gos del guardaagulles del tren. L'animal, prudent, s'esperava fora.

Aquella nit, l'Anton va rebre cinc fuetades de la mateixa mà de l'àvia. L'ogre, forçat a contemplar-ho, va sentir néixer dintre seu una pulsio assassina nova. Va adonar-se, mirant la seva àvia, que en aquell moment hauria pogut matar-la sense problema. Per tant, d'aquell dia endavant, l'àvia no solament no li va fer gens de por sinó que, segons el dia, li agradava imaginar-se-la morta. Passava pel seu costat en silenci. Quan l'anciana li preguntava si es trobava bé, ell feia veure que no la veia. I tothom es quedava meravellat i atemorit.

A l'estiu, l'àvia Miquela i l'ogre, acompanyats per una petita tropa de criats comandats per l'Imma, es traslladaven a viure a la casa que posseïen dalt la muntanya, al poble de Serra de Murtra.

A l'ogre, ja de petit, li semblava que, enmig del silenci espès del ple sol i el cant de les cigales, tota la gent d'aquell poble era morta.

Els diumenges, el gitano Manel s'instal·lava a la porta de l'església amb la seva paradeta. S'havia establert a Serra de Murtra feia deu anys amb dues dones, la seva i una altra de més jove que afirmava que era una neboda (cosa que ningú no es creia). Vivien en una barraca als afores i eren molt pobres. Vivien de fer subhastes d'articles populars com ara

roba, despertadors, paraigües, cassoles, paelles, maquinetes d'afaitar amb fulles Gillette... De vegades, el gitano Manel se n'anava a voltar per la comarca buscant material i trigava a tornar. La gent deixava menjar discretament a la porta de la barraca perquè les dones, que estaven seques com un bacallà, no es morissin de fam. Les gitanes, quan veien l'ogre, sempre li feien moixaines, però l'àvia no volia que el noi s'hi barregés i se l'enduia a empentes cap a casa. Una matinada de finals de setembre, quan l'ogre tenia catorze anys, va omplir una bossa amb pa, formatge, un grapat d'arròs i un altre de cigrons. Es va acostar d'amagat a la barraca. Encara no havia deixat el menjar al peu de la porta que aquesta es va obrir i, a contrallum, va aparèixer el gitano Manel. «Qui ets, tu?», li va preguntar, sorrut. L'ogre va respondre: «En Miquel-Deogràcies Gambús, de can Gambús d'Alcagaire». «Vaja, quin honor, noiet. Ja ho saben, a casa teva, que ets aquí?». «No. He vingut d'amagat a portar una mica de menjar a les dones. No sabia que vostè hi era». El gitano li va donar molt les gràcies i li va dir que, com a recompensa, li ensenyaria un tresor. «Coneixes les ruïnes de l'antiga ermita, muntanya amunt?». «Sí». «T'hi espero demà a migdia i el veuràs».

L'endemà, l'ogre va trobar-se amb el gitano al lloc convingut. Van posar-se a caminar. L'home, d'uns seixanta o setanta anys, avançava sense defallir entre els pedregars. L'ogre s'havia d'esforçar per no quedar endarrerit. Una hora més tard, van arribar a una mena de balma oberta a la muntanya. Era un indret molt solitari. La llum de fora, esclatant, contrastava amb la foscor i la fresca de dins. El gitano va treure's dos caps d'espelma de la butxaca i els va encendre amb uns mistos. Va donar-ne un a l'ogre, va demanar-li que el seguís i s'hi va endinsar. El terra era ple d'excrements de

ratpenat. La ferum n'era àcida i seca. De seguida van arribar a una gran roca quadrada i plana amb forma de taula parada amb estovalles. Si l'envoltaves, arribaves a una obertura que donava a una cova petita i circular, d'uns quatre metres de diàmetre, on el sostre desapareixia amunt, en la foscor. «Mira...», va anunciar el gitano. I va alçar l'espelma perquè l'espai s'il·luminés millor. Quan l'ogre es va acostumar a la claror, es va quedar garratibat. El cor li va començar a bategar com si li volgués rebentar el pit. I no pas per por, sinó per pura meravella. Només era un nen, però intuïa que aquell era el millor dels tresors, el més magnífic. Atònit, va estar-se allà, mirant-lo, fins que va consumir l'espelma. Atabalat, a les fosques, no entenia què li passava. El gitano va desaparèixer cap a l'entrada de la caverna i ell li va anar darrere tot decidit i a les palpentes, ensopegant, però feliç. Un cop fora, en Manel va explicar a l'ogre que aquell tresor només el coneixien ells dos. «Ningú més, ni les teves dones?». «No, ningú», va respondre.

Aquella mateixa nit es va calar foc a la barraca dels gitanos. A Espanya havia canviat el Règim. Ara hi havia un dictador que clamava pel retorn de la moralitat. Potser algú del poble s'ho havia pres massa al peu de la lletra i havia decidit tallar de soca-rel les especulacions sobre la situació marital del gitano. Serios, socarrimat, l'ogre va contemplar les flames sacsejades pel vent. Els gossos fugien embogits. L'ase d'en Manel bramava amb desfici gairebé humà. Van sentir-se xiscles esgarrafosos. No s'hi podia fer res. El mateix aire semblava en flames.

De bon matí, de la barraca només en quedaven munts de fustes fumejant. Amb compte, van treure'n els tres cadàvers humans i el de l'animal, negres i garratibats. Es trencaven a trossos, semblaven carbonets. Van ficar-los tots quatre a pa-

letades en un parell de caixons de fruita i els van enterrar barrejats a la fossa comuna del cementiri municipal. Les olles i les cassoles emmagatzemades que es van salvar de la crema se les van repartir els veïns.

Hi ha qui diu que, durant moltes nits, va continuar sentint-se el bram desesperat de l'ase.

L'ogre va tornar a casa ple de petites cremades: els cabells se li havien socarrat. Les celles li havien desaparegut, i les pestanyes llarguíssimes i cargolades s'havien convertit en una pasta que li impedia obrir els ulls. L'Imma li va rapar el cap, va untar-li els ulls amb bava de cargol i va retallar-li les pestanyes amb tisores de tallar ungles.

L'ogre va declarar que s'havia escapat per veure el foc de prop.

Un cop mort el gitano, el tresor era seu. Així de fàcil. Tot ell es va esgarrifar de plaer. Encara no era prou gran per ser del tot conscient del que significava, però es va prometre que allò sempre seria seu i de ningú més.

El fet de posseir aquell tresor el va fer sentir poderós i acompanyat. Ja no era orfe.

L'ogre ja era l'ogre.

CARDUCCI

Diumenge, 22 de gener del 2006

Mereixen respecte, les coses «vídues»? Sempre m'he sentit fascinat per la pervivència dels objectes a la mort dels seus amos. Tota una vida junts, home i cosa, i, de sobte, el cos humà esdevé simple carcassa, els objectes es queden vidus i acaben perdent el respecte de la gent... Són vàlids només en funció de l'existència del seu propietari? No. Això no és sinó un miratge del sentiment: les coses posseeixen sentit per elles mateixes. I el poden anar guardant per a amos successius. Ho sabia per experiència pròpia. Per això observava amb curiositat aquella furgoneta blanca de lloguer, aparcada al començament de la rambla del Raval, pràcticament a la cantonada amb el carrer Sant Pau, aprofitant un espai de càrrega i descàrrega. Estava oberta per darrere i pels dos costats, amb una part del contingut escampada per terra, sobre la vorera, pràcticament als meus peus. M'estava assegut a la terrassa del bar Montserrat, ben abrigat. Hi duia una estona bevent cervesa, sota aquell sol d'hivern que regalimava escalfor, fent fotos i gaudint d'aquella sensació vital.

El vehicle semblava pertànyer a algú ficat de ple en una mudança. De fet, era el que l'amo del vehicle, un individu d'uns trenta anys amb una aparatosa anella al nas, vestit de manera curosament informal, acabava d'explicar a la parella d'urbans que li havien cridat l'atenció. En realitat, inten-

tava vendre's tot aquell material, i com més aviat millor. Dins la furgoneta hi havia tauletes de nit, una calaixera, un parell de cadires, un moble paraigüer, un mirall de peu... Fora, per terra, a piles, en tres o quatre caixes grans de cartó i uns quants contenidors petits de plàstic, tot de petits objectes casolans: estovalles i llençols, tovalloles, una sucre-ra, setrills, discs compactes... També, un parell de maletes velles obertes, plenes de roba... Segons com t'ho miressis podia semblar una mostra d'art contemporani de carrer. Al contrari del que solia succeir per la zona, no semblava material robat o procedent d'un contenidor. Eren restes evidents d'una casa desmuntada, escorrialles diverses d'un món familiar desaparegut. En una hora, el de l'anella al nas havia venut un televisor antiquíssim, un test amb un llimoner, una liquidadora i diverses capsetes amb cosa menuda: coberts, gotets, oueres, etc. El noi no semblava gaire interessat per la sort dels objectes que tenia en venda. Feia un posat com si no hi tingués res a veure, però es notava que era postís. A dues passes, just a la cantonada amb el carrer de Sant Pau, altres venedors intentaven col·locar les restes de les clavegüeres, aprofitalls de les escombraries i dels assalts als turistes. Prop, però lluny. Es respectaven perquè, fins i tot a l'hora de vendre, pertanyien a universos diferents. No es feien la competència. Ningú que li volgués comprar res al noi de l'anella al nas s'hauria acostat a les mantes polloses plenes d'andròmines fastigoses dels desgraciats de la cantonada. I el mateix en sentit contrari.

De tant en tant, algú alentia la marxa, i, sense aturar-se, feia un cop d'ull al material de la furgoneta i continuava el seu camí.

Des del bar Montserrat, la visió era perfecta. Vaig entrar a demanar a en Beppe una altra cervesa. El cambrer era un italià rabassut d'uns quaranta-cinc anys. T'explicava que havia arribat a Barcelona sense adonar-se'n. Que un dia va-

garejava per Portbou i l'endemà, sense saber com, ja hi era. Un cop el coneixies, et feia confidències d'aquesta mena mentre es recollia amb una goma la cabellera morena trufada de cabells blancs tota enganxosa. I te'l creies. En Beppe rentava els plats. Li relliscaven de les mans i feien un terrabastall terrible. M'arribava la ferum greixosa de detergent, restes de menjar i curri ranci. Hi feia un parell de passades amb el fregall, els esbandia a la palangana plena d'aigua bruta i els apilava a l'altra banda, dins un escorredor. Si hi havia clients, de tant en tant acabava d'eixugar amb un drap els plats que estaven escorrent-se, els apilava i els deixava a punt per ser utilitzats. El pakistanès propietari del Montserrat li donava menjar pakistanès i sostre a canvi que ell fregués els plats, el terra i el que calgués. No li permetia que atengués els clients, perquè no se'n refiava i li feia por que els espantés.

Vaig tornar a sortir a la terrassa. I llavors vaig saber per què aquell matí seria diferent. Una parella de nois agafats desmenjadament per la cintura s'havien aturat a tafanejar. Un era alt i ros, de cabells llargs. Els duia pentinats enrere i li queien per damunt les espatlles, deixant el front al descobert. L'altre, de cabells foscos, més baix, destacava per uns ulls negres molt vius i unes celles espesses emmarcades en una cara més aviat allargada. L'amo de la furgoneta era a uns deu metres de distància d'ells, dret a la barra d'un bar de kebabs amb servei directe al carrer a través d'una finestra. Observava els nois amb la mateixa falsa indiferència amb què els pakistanesos i els magrebins dels voltants l'observaven a ell. La parella remenava sense gaire respecte totes aquelles andròmines. Agafaven el que estava embolicat amb paper de diari i ho desembolicaven. Miraven què era —les llàgrimes d'un llum d'aranya, un gerro, una tetera...—, decidien que no els interessava i ho tornaven al lloc d'on ho havien tret, ara embolicat de qualsevol manera. No vull dir que

ho tractessin malament. Potser el problema no era dels nois, potser el problema era meu...

Van pujar al vehicle i vaig sentir com hi furgaven i ho capgiraven tot, com feien comentaris sobre el material exposat... Vet aquí una parella de gais buscant coses per a la casa on viurien junts. O ja hi vivien? Potser eren nuvis a punt de casar-se...

Van riure. Un d'ells cloquejava:

—Creus que ens ho portarien a casa?

Van sortir fora i vaig adonar-me que el ros tenia a la mà una figura de porcellana.

—Hi ha coses molt maques —va exclamar—. M'ho enduria tot.

Va deixar la figura en una de les caixes de cartró i va treure un paquet de tabac de la butxaca mentre agafava una de les cadires de dins la furgoneta. Va encendre una cigarreta i va seure-hi.

—És còmoda? —va fer el seu amic de les celles espesses mentre tocava unes estovalles. Eren antigues, amb puntes i brodats.

—Comodíssima —va respondre el ros.

Em vaig aixecar amb la copa de cervesa a la mà i m'hi vaig acostar. Vaig agafar la figura que m'havia cridat l'atenció. Era un pirata de porcellana, rodanxó i cepat, pèl-roig, una mica guerxo, nas de patata, esdentegat i de posat ferotge. Anava a pit descobert i duia un mocador blau turquesa nuat al cap i uns pantalons ben cenyits de color verd, plens de pedaços. I era prou gros, devia fer més o menys un pam de llarg. Vaig fer un cop d'ull al voltant. El venedor havia desaparegut de la vista. No devia ser gaire lluny. Una estona abans, un oriental, potser xinès, s'havia quedat mirant fixament la seva mercaderia des de l'altra banda de la rambla, l'havia travessada i se li havia acostat. Li havia dit que no li interessava res del que tenia, que volia comprar-li la furgoneta. Li havia fet una oferta allà mateix. Diners frescos i a

l'instant. El de l'anella al nas li havia respost que no estava en venda, que ni tan sols no era seva. L'altre se n'havia anat, però ell, des d'aquell moment, no s'havia allunyat gaire del vehicle, probablement per por que el xinès reaparegués amb la família i li robés tot, incloent-hi la furgoneta llogada.

Els dos nois, que s'havien tornat a passar els braços pel coll, tot repassant amb la vista els objectes s'anaven fent un massatge amb la mà repenjada a l'espatlla de l'altre. També buscaven el venedor. El ros va fer mitja volta i es va encarar al seu amic. Va fer-li un petó suau als llavis i l'altre va tancar els ulls i es va deixar besar. Quan els va obrir, va trobar-se amb els meus que el miraven fit a fit. Va somriure'm i va dir:

—Aquest pirata l'ha vist primer el meu amic.

—Sí, però l'ha tornat a deixar. Ho sento. Me'l quedo.

—Quant te'n demanen?

—No ho sé.

—Sigui el que sigui, te'n dono el doble.

—No.

Va fer una ganyota de contrarietat i tot d'una va perdre l'interès pel pirata. Va agafar un xal de seda que sobresortia d'una vella maleta oberta i va posar-l'hi, al seu amic, amb un gest tot teatral, gens efeminat, damunt les espatlles. Va fer-li fer unes passes en cercle per veure'l millor. Sota la claror del sol em va semblar percebre que intercanviaven mirades de complicitat. Fins i tot d'amor. De sobte, des d'un balcó escrostonat i amb la barana rovellada de l'edifici situat darrere meu, damunt el bar, va començar a sortir música àrab a raig. Els magrebins del carrer van pestanyejar lleugerament. Els pakistanesos van continuar impàvids.

—Per què no balles, Xevi? —va fer el dels cabells foscos.

El ros va respondre que no, però l'altre hi va insistir. Llavors, tot d'una, el noi va embolcallar-se amb el xal, tan llampanant, i va posar-se a ballar. Feia molt de goig. Tot de persones, moros i cristians, van acostar-se a tafanejar.

Vaig deixar la copa de cervesa i el pirata al sostre de la furgoneta i em vaig despenjar la càmera digital. El ros es deixava endur per la música. Feia cops de maluc com una dona. Era una dona, en aquell moment. Movia els braços i les cames, feia passes petites, donava mitja volta, jugava amb el xal...

En un moment determinat va venir fins a mi i va voler que l'acompanyés. Em va tapar l'objectiu amb la mà, em va agafar pel canell i em va estiragassar:

—Vinga, ja que no has deixat que el meu amic em regali el pirata, no t'hi pots negar... A més, em podràs retratar —em va xiuxiuejar a l'orella.

—No retrato persones —li vaig respondre tot recuperant el pirata.

Però ell ja m'envoltava amb el xal. Vaig permetre que ho fes. Va atraure'm cap a ell amb una estrebada. Vam quedar enganxats pel pit un segon. Vaig fer un gest inconscient de reconeixement del seu perfum, intens i untuós. Va ser llavors que va percebre que jo també era homosexual. Me'n vaig separar una mica i l'hi vaig veure: una ombra de desencís li va travessar els ulls. A molts gais els agrada violentar els heterosexuals amb aproximacions sensuals. Només per fotre-se'n, per fer broma. Llavors el ros va decidir que continuava endavant amb la dansa i em va somriure. Jo, no. Atrapat pel xal, arrapava fort el pirata i la càmera.

Tanmateix, també vaig acabar deixant-me endur per la música.

Enmig de la vorera, entre les taules i cadires del bar Montserrat i l'edifici ens vam posar a fer giragonses i jo m'agafava a ell per no perdre l'equilibri. També vaig tancar els ulls. El ros em tenia agafat amb el xal per la cintura i em feia giravoltar amb ell cada cop a més velocitat. M'era tot força igual. En un moment que va abaixar el ritme, em va xiuxiuejar fluixet, a l'orella:

—Tenim molta gent mirant-nos, amic —un buf d'alè mentolat, tebi, va acaronar-me el coll; em va agradar—. Val més que no obris els ulls...

—Tant se me'n dona —vaig respondre. Però els vaig tancar més fort.

Continuava envoltant-li la cintura amb els braços: a la seva esquena, la càmera va unir-se amb el pirata. Repicaven lleugerament l'una contra l'altre. Quan vaig obrir els ulls, el noi mirava amunt, cap al cel blau barceloní. Semblava content. Va ser quan el seu amic va intervenir i va salvar-me de l'abraçada de serp que m'estava fent amb el xal. Me'n va apartar suaument, però amb decisió.

—Em permets que balli amb el meu noi? —em va demanar.

I es van arrapinyar l'un contra l'altre mentre es bellugaven entre la gent que s'havia aturat a fer el badoc i ja havia format una mitja rotllana al seu entorn...

De cop i volta, va acabar-se la cançó. Tal com havia començat. Tothom va fer un cop d'ull al balcó per si en posaven una altra. Durant un instant, una onada de rostres de tota mena va alçar el cap, el va mantenir aixecat i el va abaixar amb pena. Els nois van separar-se, però no gaire. Se'n podia percebre aquella mena de membrana transparent que uneix els enamorats. El ros contemplava el xal, l'exposava i somreia, com si la peça de roba fos un ballarí més, susceptible de poder correspondre uns aplaudiments.

Ni em van mirar.

Llavors va arribar l'amo de la furgoneta, amb un kebab en una mà i una llauna de cocacola a l'altra. Va contemplar la parella, joveníssims, enamoradíssims, amb el xal a la mà. El va assenyalar.

—Us interessa?

El van observar sense entendre'l. No sabien qui era. Tot d'una van tenir vergonya i van deixar el xal penjat al respall de la cadira. I, encara sense acabar d'entendre-ho, es van

tornar a agafar per la cintura i van girar cua rambla avall, cap al carrer Sant Pau, tibats, la vista fixa endavant.

De prop, l'anella al nas del noi provocava un efecte hipnòtic considerable. La hi estava mirant quan es va adonar de la meua presència. No sabia si jo tenia res a veure amb els dos nois. Es va quedar tallat un moment. Encara corprès per la sensació d'haver estat estranger a casa seva, va deixar el kebab i la cocacola a la cadira. Va treure un tovalló de paper de la butxaca i es va eixugar els dits i la boca. Em va dir:

—Et dono el pirata per trenta euros.

—Cinc.

—Ni per a tu ni per a mi, quinze.

—No vull regatejar. Te'n puc donar cinc. Ni sis, ni quatre. Tu mateix.

—Molt bé, molt bé, ja te'l pots endur —va fer, avorrit, tot escopint-me un filet de carn del kebab.

—Dels avis, oi? —li vaig preguntar mentre me l'embolicava amb paper de diari i hi enganxava unes tiretes de cel·lo.

—Com?

—Tot això que vens... Dels avis?

—No. Dels pares.

—Canvi de vida?

—No. Més aviat «pèrdua» de vida. Van morir en un accident fa tres mesos.

Va ficar-se el meu bitllet de cinc a la butxaca i va mirar el kebab i la cocacola, però no els va tocar. Va fer un cop d'ull al rellotge. Aviat seria l'hora de plegar. No em va provocar ganes d'acompanyar-lo en el sentiment.

Vaig recuperar la cervesa de damunt la furgoneta i vaig entrar al bar a pagar. En Beppe em va saludar. Tenia les mans vermelles de tant fregar. Tot ell anava ple de llànties. Mentre el pakistanès em cobrava, de cua d'ull vaig entreveure el de l'anella al nas que, fugisserament, em passava per darrere en direcció als lavabos.

—Ja te'n vas, Carducci? —em va cridar en Beppe.

—Sí.

—Records al teu germà! Està bé?

Les poques vegades que havia visitat el meu germà Raimon al Raval havíem anat al bar Montserrat, per això el coneixia. Vaig fer-li un cop de cap vagament afirmatiu i me'n vaig anar. L'últim que volia era repetir-li que el meu germà era mort. Ho havia intentat un parell de vegades, però el cervell estovat d'en Beppe es negava a registrar-ho. Jo ja no hi pensava tan sovint. De fet, hi pensava poc. També havia superat una mica l'immens sentiment de culpa. Quan algú se't mor —i encara més si es tracta del teu germà petit amb qui no has compartit gaire la teva vida— per damunt del dolor el primer que penses és en totes les coses que li hauries volgut dir i hi hauries volgut fer. I et maleeixes mil vegades per no haver-ho dit ni fet.

A la sortida, vaig ensopegar amb un parell de noietes molt joves assegudes al pedrís de la porta del bar, amb una pell tan blanca que semblava pintada. Hores enrere se'ls havia escorregut el rímel i desfet el maquillatge. La cara era un pegot negre i vermell. Anaven disfressades de vaca i duïen una diadema de banyes al cap i una esquella penjant al coll amb el seu nom. Una es deia Jenny i l'altra, Dora. Una banda de color guacamole els travessava dues mamelles rosades gegants fetes de buata, amb cinc o sis mugrons i on es llegia: «*You are the best, Kathy!*». Acabaven de vomitar. Tenien fred. S'abraçaven l'una a l'altra, i quan ho feien sonava l'esquella. Clonc, clonc. Durant la nit de dissabte a diumenge, en algun punt de la borratxera, havien perdut la resta del ramat. Ara eren les onze tocadetes del matí i encara no l'havien trobat. Estaven convençudes que mai no tornarien vives al seu estimat Regne Unit de la Gran Bretanya, d'on mai no haurien hagut de sortir per fer aquell estúpid comiat de soltera de la seva estúpida amiga Kathy. Uns magrebins, quiets,

recolzats a la paret sense fer res, d'aquella manera que posa histèric un occidental, observaven les noies. Al cap de poc temps de viure al Raval em van explicar que sovint s'esperaven al carrer perquè als pisos on s'estaven llogaven els llits de les habitacions per espais de vuit hores... Tant era, les vaques britàniques perdudes, mortes de fred i de por, van interpretar que, en uns quants minuts, les raptarien, les violarien, les assassinarien i les esquarterarien. Res de més allunyat. En general, els musulmans —almenys els del barri— menyspreaven profundament aquelles mostres de poca dignitat personal dels infidels. Tampoc no comprenien la civilització decadent occidental que permetia exhibicions públiques dels homosexuals com la de feia cinc minuts. Hi veien una confirmació clara que l'imam no anava errat: els cristians tenien els dies comptats. Caurien tots solets com fruita madura.

Vaig anar fins a la furgoneta i vaig fer un cop d'ull enreure, cap al bar. El de l'anella al nas havia sortit dels lavabos, però estava entretingut xerrant a la barra. Em donava l'esquena. Li vaig robar el xal.

Em vaig afanyar a travessar fins a la rambla i vaig fer cap amunt, viu, viu, amb el xal robat, fet un manyoc, en una mà, i el pirata, a l'altra. Una família de filipins, mudats, feien servir l'estàtua del gat d'en Botero de fons per a les seves fotos. En un poblet remot d'una illa perduda del Pacífic aviat comprovarien que bé que es vivia a Barcelona, on enmig del carrer tenien gats de bronze com aquell, grassonets, gegants, pacients, plens de criatures jugant-hi.

Vaig desembolicar el pirata. Després de llençar el paper de diari arrugat en una paperera, el vaig repassar amb més atenció. Era força antic, però no semblava de gaire valor. Vaig fregar-li el cap amb el mocador. No va millorar gaire. Per què me l'havia comprat? Vet aquí un home fet i dret, jo, instal·lat en la cinquantena, ple de contradiccions, vaig pensar. Havia comès molts errors. I era probable que continués cometent-ne.

Vaig decidir regalar el xal a la Darub, una de les putes nigerianes del carrer Robador. En aquell moment intentava treure's del damunt un vell alcohòlic que la molestava. La Darub era molt maca, i l'home, com la majoria de bevedors diürns del barri, no era gens hostil ni agressiu. Si no s'apartava, aviat algú se l'emportaria i li explicaria de manera contundent que no s'havia d'acostar a la Darub. Era bona noia. Es feien malbé molt ràpid, com si tinguessin la data de caducitat gravada a la pell. Era clienta meva. Li feia controls de la sida i li posava les injeccions al gabinet d'atenció sanitària. Els seus amos passaven cada dia a la mateixa hora per recaptar els diners de les noies. Eren d'horaris fixos. Ells mateixos les portaven al gabinet i s'esperaven amb elles mentre feien cua. Al principi, pretenien que no els cobrés a canvi d'oferir-me treballs sexuals gratis de la Darub o de qualsevol altra de les que rondaven pels voltants. No comprenien per què els deia sempre que no. Un vespre, un d'aquells individus em va preguntar:

—Que potser ets marica?

Li vaig respondre que sí i vaig continuar cap a casa meva. Es va quedar de pedra. Hi ha mariques que no semblen mariques, i jo en sóc un. A partir d'aquell dia va continuar insistint en el pagament en espècies, però canviant el material en oferta. Se'm va presentar amb un nigerià jovenet que tallava l'alè. Tanmateix, vaig rebutjar-l'hi amb un somriure. No perdo el cap per un cigalot negre de divuit anys. I si haig de pagar (a la meva edat, cada cop és més habitual), m'agrada decidir jo el quan, el qui i el com. Aquells proxenetes em menyspreaven. Als seus ulls, no sols era boig per rebutjar-los una oferta sexual de franc i de primera qualitat, sinó que, encara pitjor, era un mal negociant. Refusava trenta euros (el preu del servei del noiet) a canvi de cinc (el valor de la meva feina d'ATS). Aquesta situació va durar unes quantes setmanes. Al final s'hi van resignar. Això sí, cada vegada que

m'allargaven el bitllet de cinc euros era com si s'arrenques-
sin un dit.

Vaig sortir al carrer Hospital. Hi tenia llogat des de feia uns set mesos un local comunicat per una escaleta interior amb un entresòl. Pertanyia a una escala de veïns que feia cantonada amb el passatge Bernardí Martorell, el carreró que unia el carrer Hospital amb el de Sant Rafael. Hi vaig venir a viure quan el meu germà petit es va morir. Era casa seva. Vaig muntar el meu gabinet d'atenció sanitària als baixos, i al pis, hi vivia. L'espai de dalt, de poca alçada (no devia fer gaire més de dos metres) ocupava tota la superfície del gabinet. Consistia en una sola habitació, força gran, dividida amb prestatges de llibres i mobles. Al costat de la finestreta que donava al celobert hi tenia la cuina. Hi havia una altra finestra, més gran, que donava al carrer Hospital i un balconet que s'obria al passatge Martorell. El lavabo era a baix, al costat del consultori. Dalt, en un racó, m'hi havia fet instal·lar una banyera de quatre potes. Era l'única intervenció que hi havia fet. Per la resta, l'espai estava tal com l'havia deixat el meu germà abans de morir. Tot era ple dels seus objectes i dels seus records. No ho havia volgut canviar. El seu gust i el meu eren semblants. I, a més, conservant-t'ho em feia la sensació que, ni que fos a posteriori, reparava la poca relació que havíem mantingut quan ell vivia.

El dia que hi vaig entrar hi havia un ram de margarides pansides i resseques ficades dins d'un decantador de vi que feia de gerro.

Vaig palpar el pirata des de l'exterior de la butxaca de l'abric. Era gros i li sobresortia el cap, com si guaités des d'un amagatall. Tot pujant les escales se'm va acudir que potser em portaria sort.

El contestador automàtic del telèfon em va rebre amb la llumeta vermella fent pampallugues. Hi havia un missatge. Era el director de Recursos Humans de Prospective Business,

l'empresa on treballava tres hores un cop per setmana. Em citava amb urgència per a l'endemà al matí, a les onze en punt. D'entrada em vaig espantar, no era el meu dia de feina. Potser em volien fer fora. Cap moment no és bo perquè t'acomiadin. Però per a mi, aquell n'era un d'especialment delicat. Estava acabant de pagar el crèdit que havia demanat per muntar el gabinet sanitari i... la càmera!

Me l'havia descuidada a la terrassa del bar Montserrat.

Vaig sortir corrents escales avall. Mentrestant, pensava en la trucada. Era molt estrany. Una trucada en diumenge del director de Recursos Humans en persona. Aquesta gent no perdien el temps trucant a empleats com jo. I encara menys es dedicaven a rebre't per comunicar-te que et feien fora. Tasques així les executaven persones de nivell inferior. Què devien voler, doncs?

Al bar Montserrat, lògicament, no en tenien ni idea, de la meva càmera.